
DİYARBAKIR'DAKİ SURP GİRAGOS ERMENİ KİLİSESİ'Nİ BU KEZ DEVLET ONARIYOR

- 18.12.2019

Karar (18 Aralık 2019)

Diyarbakırdaki Surp Giragos Ermeni Kilisesinin onarımını bu kez Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yapıyor. Sur Kaymakamı Abdullah Çiftçi 2020 yılının sonunda onarım ve restorasyon çalışmalarını tamamlayacakları 4 kilise için 30 milyonluk ihale yapıldığını söyledi.

Diyarbakır merkez Sur ilçesinde bulunan ve Ermeni Cemaatinin Ortadoğudaki en büyük kilisesi olarak bilinen Surp Giragos Ermeni Kilisesi'nde onarım çalışmaları başladı. Daha önce Kilise vakfı ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin katkılarıyla 2011 yılında 6 milyon harcanarak yapılan restorasyon ve onarımdan sonra kilise ibadete açılmıştı.

OPERASYONLARDAN SONRA BÜYÜK HASAR GÖRDÜ

Ancak, 2015 yılı sonu ve 2016 yılı Mart ayları arasındaki hendek-barikat operasyonlarının yapıldığı 6 mahallede bulunan Surp Giragos Ermeni kilisesi, operasyonlardan sonra büyük hasar görmüştü. 2017 yılının Kasım ayında kiliseyi ziyaret eden Türkiye Ermenileri eski Patrik Genel Vekili Başepiskopos Aram Ateşyan, kilesedeki hasarın operasyonlar sırasında değil, operasyonlar bittiği resmi olarak açıklandıktan sonra meydana geldiğini söylemişti.

Ateşyan, Burası Hristiyan Mahallesi'dir. Bizim bir yazarımız buraya Gavur Mahallesi söylerdi. Bugün bırakın mahalleyi Tanrının dua evi olan kiliseler, camiler harabe halindeler. Bunu yapana biz insan diyemeyiz. 2 yıl önce buraya geldim. Ermeni Katolik ve Protestan kiliseleri mukayese ederken sevindim. İçlerini sadece kirletmişlerdi. Ama bugün gelip gördüm her tarafını balyozla kırmışlar. O el işlemleri 3 yıl sürdü. Horan dediğimiz yerler hepsi paramparça oldu. Bunu yapan Tanrının yarattığı kul, insan olamaz demişti.

KELDANİ KİLİSESİNDE DE RESTORASYON BAŞLADI

Tarafsız Haber Ajansı'nın haberine göre, merkez Sur ilçesindeki özellikle tescilli yapılardaki onarım ve restorasyon çalışması sürerken, Surp Giragos Ermeni kilisesi ve yanında bulunan Keldani kilisesinin onarım ve restorasyon çalışmalarına da başlandı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ücretini ödediği ve Vakıflar Genel Müdürlüğünde yapılan ihale sonucu onarım ve restorasyon işini de daha önce kilisesi restore eden firma alarak çalışmalara başladı. Kilisenin içine ve dışına iskeleler ve destek kolları kurularak çalışmalar başlarken,

kilisenin çatısı ile gördüğü hasar nedeniyle su sızdırmaya karşı branda ile örtüldü.

4 KİLİSEYE 30 MİLYONLUK ONARIM

Onarım ve restorasyon çalışmalarını yerinde inceleyen Sur Kaymakamı Abdullah Çiftçi, Surun şu anda hiçbir mahallesinde sokağa çıkma yasağının söz konusu olmadığını, daha önce ilan edilen sokağa çıkma yasağının operasyonlar bittikten sonra kaldırıldığını, şu anki kısıtlamanın sadece geniş bir alanı kapsayan şantiye alanına girmek ile ilgili olduğunu söyledi.

Kaymakam Çiftçi, Surun, 33 medeniyete ev sahipliği yaptığını ve o medeniyetlerin izlerini taşıyan dünyanın ender yerlerinden biri olduğunu ifade ederek, Sur çok değerli bir alandır. Alan içerisinde büyük değerler var. Camilerimiz, kiliselerimiz ve tarihi konaklar var. Tescillenmiş 365 yapıdan bahsediyoruz. Bir kısmı devletin tasarrufu altındadır. Bazıları ile ilgili projelendirme aşamalarına gelindi. Eserler aslına uygun restore edilecektir. 18 eserin restorasyon çalışmaları tamamlandı. 4 kilisenin onarım ve restorasyon çalışmaları sürüyor. 2020 yılının sonunu kadar bu kiliseler ibadete hazır hale getirilecektir. 4 kilise için harcanan toplam ihale bedeli yaklaşık 30 milyon Türk lirasıdır diye konuştu.

SURP GİRAGOS ERMENİ KİLİSESİNİN TARİHİ

Diyarbakır Surp Giragos Ermeni Kilisesi 1376 yılında yapılmış. Merkez Sur ilçesinde Ermenilerin yoğun yaşadığı Fatihpaşa Mahallesiindeki kilise, 27 Mayıs 1915 yılında çıkarılan Tehcir Kanununa kadar Ermeniler tarafından kullanıldı. 1inci Dünya Savaşı sırasında karargah olarak kullanılan kilise, daha sonra ise Sümerbankın pamuk deposu olarak işlev gördü.

1960 yılından itibaren tekrar ibadete açılan 3 bin metrekarelik alan üzerindeki Surp Giragos Ermeni Kilisesi, özellikle 1980 yılından Ermenilerin batı illeri ve Avrupa ülkelerine çeşitli nedenlerle göç etmesi sonucu terk edildi. Cemaati olmadığı için ayin yapılmayan ve zaman zaman hırsızlık olaylarının görüldüğü kilisenin, bakımsızlık nedeniyle bazı yerleri çöktü ve kullanılamaz hale geldi.

Yapılan restorasyon ile kilise 2011 yılında yeniden ibadete açıldı. 2013 yılında Moskovada özel yaptırılan çanı takılan kilise, merkez Sur ilçesinde hendek-barikat operasyonlarının yapıldığı 2015 yılının Kasım ayına kadar açıldı. Kilise, çatışmalardan hasar görürken, bulunduğu bölgede halen yasak devam ediyor.

Surdaki operasyonlar, 2016 yılının Mart ayında resmi olarak sona ererken, Surp Giragos Kilisesindeki restorasyon ve onarım çalışması yaklaşık 1 ay önce başladı.

<https://www.karar.com/hayat-haberleri/diyarbakirdaki-surp-giragos-ermenii-kilisesini-bu-kez-devlet-onariyor-1417850>